

Voorstanders van een azc demonstreren in Zwolle, aan de achterkant van het provinciehuis. FOTO ERIC BRINKHORST

REPORTAGE ASIELBELEID

Na het anti-azc-geweld in Coevorden geeft eigenrichting in Zwolle niet de doorslag

In Coevorden leidde intimidatie tot afstel van een opvang voor jonge vluchtelingen. In Zwolle kwam PVV-leider Geert Wilders op bezoek en bleef het protest tegen een azc vreedzaam.

Hans Steketee

COEVORDEN/ZWOLLE

Eigenrichting, dat is de spaanplaat voor ingegooide ramen. Eigenrichting, dat zijn geblokte straatstenen, een verkoold verkeersbord en schroeilucht die je dagen later nog kunt ruiken. Eigenrichting - burgers die het recht in eigen hand nemen - loont. In elk geval in Coevorden.

Die gemeente zag vrijdag af van het plan om veertien minderjarige vrouwen met een vluchtelingenstatus in de wijk Tuindorp te huisvesten. Volgens burgemeester Renze Bergsma kon hij na een week van „brandstichting en intimidatie”, ondanks een noodverordening, de veiligheid van de jonge vrouwen in de leeftijd van vijftien tot achttien jaar „niet garanderen”.

Coevorden past in een trend: in zeker vijftien gemeentes werden plannen voor asielopvang tijdelijk of definitief geschrapt na protesten. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers komt daardoor duizenden opvangplekken tekort voor het aantal van 101.000 dat volgens de spreidingswet voor 1 juli bereikt had moeten worden. Maar geweld als in Coevorden was tot nu toe niet vertoond.

Zal ‘Coevorden’ school maken? Wel als het aan Jan Huzen ligt, de activist die werd gearresteerd nadat hij in juni op eigen houtje grenscontroles had georganiseerd „om asielzoekers tegen te houden”. Op zijn Facebook-pagina feliciteerde hij vrijdag de Tuindorp-bewoners „met dit ongekende resultaat” en sprak de verwachting uit dat anderen dit voorbeeld zullen volgen. „Nu weet de rest van Nederland hoe dit werkt”, aldus Huzen bij een foto van de brandstichtingen en een protestbord.

Nieuwe testcase

Meteen deze maandagavond al was er een volgende testcase, in Zwolle. Daar besluit de gemeenteraad over de komst van een azc met „tot vierhonderd plaatsen” in De Tippe, een nog braakliggend terrein tussen het spoor, een rijksweg en een stadswijk in aanbouw. Om tegemoet te komen aan de belangstelling was de vergadering verplaatst naar de grote zaal van het Provinciehuis Overijssel. Maar azc-tegenstanders die van zich wilden laten horen op de publieke tribune moesten al naar binnen voor de komst van PVV-leider Geert Wilders, die, zo liet hij weten, „de inwoners van Zwolle [wilde] steunen”.

Vlak daarvoor hielden voorstanders van het azc een demonstratie („Zwolle, open je harten en je deu-

ren”), door een rijtje agenten met wapenstok gescheiden van de tegenstanders, onder toezicht oog van een drone, maar echt grimmig wilde het niet worden.

Daarna verscheen Wilders door een opening in de heg op het plein voor het Provinciehuis, beklom een grijs plastic trapje dat een medewerker had neergezet, en zei door een megafon dat „heel Nederland een azc” aan het worden was en dat de azc-plannen „Nederland onveiliger maken voor jullie vrouwen en dochters”.

Ik dacht zelf: laat ze maar komen

Overbuurman van beoogde opvang

Met het bezoek aan Zwolle lijkt Wilders na Helmond met hetzelfde thema zijn campagne volop te richten tegen de opvang van erkende asielzoekers, de facto dus tegen de spreidingswet. Dat het azc er komt, leek overigens vast te staan, omdat de Zwolse raad in meerderheid voor is, zo bleek uit een rondgang van krant *De Stentor*. En die avond gaf de raad zoals verwacht groen licht.

Maar in Wilders’ speech van krap twee minuten echode ook ‘Coevor-

den’ en Jan Huzen na toen hij zei dat „de tijd dat we zo’n besluit accepteren wat mij betreft voorbij is”. Binnen twintig minuten was hij weer vertrokken.

Brand

Tegenstanders van vluchtelingenopvang in hun buurt hanteren nagenoeg identieke argumenten: Nederland is „vol”, ze zijn bang voor overlast of misdaden door met name jonge, mannelijke vluchtelingen, en ze vinden het oneerlijk om vluchtelingen onderdak te geven terwijl er woningnood heerst. De Tuindorpbewoners in Coevorden zeiden te vermoeden dat er behalve jonge vrouwen ook „getraumatiseerde jongens” zouden komen wonen, hoewel dit wordt ontkend door de gemeente en de organisatie die de voogdij over de vluchtelingen heeft. „Wie garandeert dan de veiligheid van onze meisjes?”, aldus een wijkbewoner tegen de NOS.

Voor de veertien zogeheten alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv’s) waren vijf geschakelde huizen beschikbaar aan een woonerf. In die huizen woonden eerst gehandicapten. „Daar hebben wij nooit last van gehad”, zegt Dientje Bakker (63), die haar huis een grote beurt geeft. Ze noemt het „heel erg voor de kinderen” [de vluchtelingen], dat zij geen onder-

dak krijgen, maar „ik moet eerlijk zeggen dat het voor ons beter is als ze niet komen”. Ook Bakker vreest de komst van jonge mannen in de wijk en haalt de schouders op bij de ontkenning door de gemeente.

„Ik dacht zelf: laat ze maar komen”, zegt een overbuurman van de vijf huizen voor de beoogde opvang, een 66-jarige sociaal werker die niet met naam in de krant wil. Maar toen hij donderdag zag dat ruiten werden ingeslagen, dacht hij dat het „voor die mensen misschien wel goed is als ze niet komen, zodat het niet verder uit de hand loopt”.

Die week werden bij een ingang van de wijk auto’s in brand gestoken en brandde een aanhanger gevuld met hout midden op straat uit, waarna de mobiele eenheid in actie kwam om de rust te herstellen.

Overigens is het aantal amv’s dat in Nederland asiel vraagt het afgelopen jaar met bijna een derde gedaald, blijkt uit het rapport *De Staat van Migratie*, vrijdag gepubliceerd door het ministerie van Asiel en Migratie. Als zij een verblijfsvergunning krijgen voordat ze achttien jaar zijn, moeten ze doorstromen naar een zogeheten kleinschalige opvanglocatie, omdat ze nog niet zelfstandig kunnen wonen. In praktijk kan dit niet altijd en worden ze ondergebracht in locaties voor volwassenen.